

Jaroslav Mitvalský, ročník 1913

Na úvod musím přiznat, že příjmení Mitvalský a Mitvalská pro mne byla doslova „noční můrou“. Představte si, že „dobrodiní“ nacistických věznic poznali kromě Boženy Mitvalské dva Jaroslavové a Karlové Mitvalští, většinou řezníci! V lednu uplynulo 100 let od narození Jaroslava Mitvalského, popraveného nacisty. Narodil se 11. ledna 1913 Karlu Mitvalskému a jeho ženě Anně, rozené Hrdinové, v Žamberku č. 339. Později se přestěhovali do ulice Vrbí č. 237.

Začátkem roku 1942 propukla „žamberská masová aféra“. Nechvalně se na ní podílel celní inspektor Rehbein. Byly pozatýkány desítky řezníků, obchodníků a protektorátních četníků od Žamberka až do Prahy. Vyšetřován byl i žamberský rodák, tehdy už bývalý protektorátní ministr vnitra, Josef Ježek a jeho zeť. Obžalovaní byli souzeni po skupinách v několika hlavních líčeních. Soudní spis obsahuje na 400 listů.

Podle vzpomínek řezníka Stanislava Janoucha z České Rybné byla první skupina 32 řezníků odvezena k výslechům do Prahy v březnu 1942. V dubnu následovala druhá skupina, v níž byli také dva Jaroslavové Mitvalští a Václav Koblížka, všichni řezničtí pomocníci. V dochovaném německém soudním spisu však o nich není ani zmínka.

V roce 1913 narozený Jaroslav Mitvalský se 19. září

1942 oženil se Zdeňkou Křetinskou z Ježkovic, okres Vyškov. Na oddacím listu má uvedeno zaměstnání řez-

nický pomocník. Za svědka jim byl také výše zmíněný Václav Kobližka ze Žamberka. Za rok se jim narodila dcera Hana, na jejímž rodném listě je povolání otce uvedeno dělník. Jisté je, že byl popraven 20. prosince 1944. Z vězení byl tedy propuštěn a po svatbě znovu zatčen.

Stanislav Janouch zapsal, že 12. prosince 1943 byl zatčen Karel Mitvalský, předseda Společenstva řezníků a uzenářů pro okres Žamberk. S ním byli po druhé zatčení jeho syn Jaroslav a také Jaroslav Mitvalský, syn již odsouzené majitelky řeznictví Boženy Mitvalské.

Matka Haně později řekla, že otec byl zaměstnán jako železničář, což také potvrzuje úmrtní list, vydaný až v červnu 1945. Účastnil se sabotážních akcí železničářů a rozvážení potravin potřebným spoluobčanům. Gestapo ho zatklo v nočních hodinách po důkladné prohlídce bytu. Při posledním setkání před popravou jí stačil říct, že má svědomí čisté, protože nikoho ze svých spolupracovníků neudal. Jeho manželka z toho však měla trauma na celý život a po druhé se již neprovdala.

V květnu 1945 Němci v Praze spěšně pálili spisy a v plamenech zřejmě skončily i spisy o popraveném Jaroslavu Mitvalském, protože v archivech o něm žádné dokumenty nejsou. Pokud se zachovaly nějaké dílčí informace, pak jen s poznámkou „H“ – hospodářský delikt. Nemáme důvod nevěřit tvrzení paní Zdeny Mitvalské, ale věrohodné dokumenty, zejména vzpomínky přeživších spolupracovníků, se nezachovaly. Je však téměř jisté, že

vězeň s nadějí na nižší trest raději přiznal „poškození válečného hospodářství“ (jinak řečeno šmelinu) místo skutečného odboje.

Podle vzpomínek Stanislava Janoucha, zveřejňovaných manželi Pírkovými na pokračování v Žamberských listech 1992, dokumentů Vojenského historického archivu Praha, fond Osvědčení 255 čj. 318359/95, spisu Národního archivu Praha, fond Něm. S. karton 240 sign. čj. 1611 König a další a údajů ze Státního oblastního archivu Zámrsk, fond Sběrka matrik Vč kraje sign. 186-6366 napsal

Pavel Svědihor.

Svatební foto rodičů zapůjčila dcera Hana
Žamberské listy č. 3 z 15. února 2013